

MOZAIKA

zo života akademickej obce
Filozofickej fakulty KU v Ružomberku

Autor: D. I. Palatinus ([instagram@dlpalatinus](https://www.instagram.com/dlpalatinus))

ROČNÍK XIII., č. 23,
Apríl 2022

Z OBSAHU

EDITORIÁL

ROZHOVOR

ZO ŽIVOTA ŠTUDENTOV

ROZHOVOR

PONUKA ŠTÚDIA

ZO ŽIVOTA FAKULTY

NAŠI ABSOLVENTI

EDITORIÁL

V poslednom čase veľa rozmýšľam nad tým, aký je dar mať slovo, aký je dar mať slobodu voľby. Aké je dôležité voliť si zdravý rozum. Už viac ako mesiac všetci uvažujeme nad darmi mieru a pokoja. Žijeme v dobe, kedy pomocou určitých darov musíme bojovať za tie ostatné – tie, ktoré už pomerne dlho považujeme za samozrejmosť.

Už ako malá som občas mohla počuť, že jeden človek v poli nie je bojovník, ale zároveň som vždy pozorovala a stále, aj v rámci našej fakulty, pozorujem skutočnosť, že všetko začína u každého jedného z nás. A tak dochádza k disonancii, pre ktorú, samozrejme, vysvetlenie nemám, ale môžem povedať, že v nasledovnej vete vnímam aspoň začiatok jeho hľadania – jedna sviečka dokáže zapáliť desiatky, stovky iných sviečok, ale na to musí sama horieť.

Aj toto číslo Mozaiky zahrňuje bohaté spektrum svedectiev, práve takých vzácných iskier, ktoré na Filozofickej fakulte KU rozsvetľujú život a osvetľujú našu spoločnú cestu. Vtedy, keď je celá akademická obec znepokojená kvôli novele vysokoškolského zákona a budúcnosti slovenského vysokého školstva vôbec. Vtedy, keď sa z našich úst po dvoch rokoch pandémie ozývajú heslá proti vojne a po všetkých

izoláciách naplno cítime dar a silu zjednotenia. Keď každý bojujeme na svojom mieste. Prichádza k nám Veľká noc, oslava Kristovho zmŕtvychvstania, tak si dovoľím povedať, že sa bojuje aj za vzkriesenie. Ukrajina musí bojovať za svoje obrodzenie, univerzity za rozumné obnovenie a zmysluplný vývoj a každý z nás za oživenie vlastnej ľudskosti a hodnôt.

Skvalitnenie študijných programov, obohacujúce rozhovory, rôzne ocenenia, študentské mobility, vedecká a odborná činnosť študentov a pedagógov, výskumné projekty, dotazníky a hodnotenia – okrem takýchto plodov práce našej fakulty, je potrebné spomenúť aj jej veľké srdce, štedrosť a súcit, skrze ktoré je pre študentov z Ukrajiny neustále poskytovaná rôznorodá pomoc a podpora. Toto je to svetlo na konci tunela, ktoré dodáva odvalu, ktoré povzbudzuje ďalej bojovať a vzájomne rešpektovať úsilie a snahu každého v tejto dobe, lebo, ako napísal známy ukrajinský básnik a disident Vasyl' Symonenko, „len toho rešpektujú milióny, kto rešpektuje milióny ,ja“.

Mariia Kokh
študentka, členka Študentského kolégia dekana FF KU

„Učiť študentov myslieť autonómny spôsobom je veľkou zodpovednosťou humanitných vied“

Rozhovor s prof. Nórou Séllei, DrSc., PhD.

Nóra Séllei je profesorkou angličtiny, ktorá pôsobí na katedre anglického jazyka a literatúry Filozofickej fakulty KU od roku 2008. Odborne sa zameriava najmä na rodové štúdiá, feministickú literárnu teóriu a spisovateľky 19. a 20. storočia. V týchto oblastiach publikovala päť monografií, redigovala sedem kolektívnych monografií a napísala viac než stovku odborných článkov. Jej aktivity na katedre sú mnohoraké, okrem výučby a vedenia záverečných prác sa podieľala na organizácii mnohých podujatí pracoviska, akými boli viaceré významné medzinárodné konferencie, prednáškové dni v rámci Týždňov vedy či populárne vianočné párty. Jej vysoká odbornosť, pracovitosť a priamosť sú inšpiráciou a motiváciou pre jej kolegov aj študentov.

Vyrastala si v ťažkých časoch socializmu, keď bolo cestovanie, najmä do západ-

ných krajín, značne obmedzené. Napriek tomu si si vybrala angličtinu ako jeden z predmetov štúdia. Čo Ťa k tomu inšpirovalo a zvažovala si aj iné možnosti?

Tu sa musím v príbehu vrátiť do čias, keď som si vybrala strednú školu. Podobne ako vo väčšine vtedajších socialistických krajín aj v Maďarsku bol prvým cudzím jazykom, ktorý sme sa museli začať učiť na druhom stupni základnej školy (od 5. ročníka) – ruština. Na strednej škole sme si volili ďalší jazyk, a to už boli „západné“ jazyky, napríklad angličtina, nemčina, francúzština, španielčina alebo taliančina. Už vtedy som bola dobrá v jazykoch (na základnej škole som sa súkromne učila nemčinu), a keďže som chcela ísť do najlepšej školy v mojom rodnom meste, Míškolci, kde sa dala v špeciálnej jazykovej triede učiť len angličtina, padlo

rozhodnutie, že v nemčine budem pokračovať súkromne a v škole budem študovať angličtinu v onej špeciálnej triede (5 hodín týždenne, čo bola vtedy veľká vec); samozrejme pokračovala som aj v štúdiu ruštiny, pretože to bolo povinné. Takže keď v roku 1979 prišla na pretras otázka kam ísť na vysokú školu, bolo jasné, že mojou základnou orientáciou je filológia a humanitné vedy; a angličtina bola prvou voľbou. V tom čase však bolo možné študovať len dvojodborové programy a ja som váhala medzi nemčinou a maďarčinou, nakoniec som si vybrala maďarčinu. A hoci som sa neskôr zaoberala myšlienkou pridať si aj nemčinu ako ďalší odbor, vtedy nebolo možné takto študovať a získať ďalší titul, takže som mohla urobiť len jazykovú skúšku z nemčiny. Napriek tomu nemčina a angličtina pre mňa znamenali veľa. Máš pravdu, nemohli sme tak ľahko cestovať (bolo to ako vo vtedajšom Československu, okrem socialistických krajín, akou bola napr. Nemecká demokratická republika, sa nedalo ísť nikam; vlastne prvou cudzou krajinou, do ktorej som kedy vkročila, bolo dnešné Slovensko), ale jazyky otvárajú úplne nové svety, nové oblasti, nové spôsoby myslenia, nové kultúry – takže samy osebe znamenajú istý spôsob cestovania a poznávania.

Súhlasím, ale „cestovanie v mysli“ nie je náhradou reality. Uvedomovala si si v tom čase, že by si svoju angličtinu možno nemohla nikdy použiť – že, ako si mnohí mysleli, budeme navždy zavretí za železnou oponou?

Myslím, že som bola optimistkou. Napokon, Maďarsku sa hovorilo „najveseľšie

kasárne“, čo okrem iného znamenalo, že cestovanie na západ síce nebolo jednoduché, ale nie nemožné. Od 70. rokov 20. storočia sme každé tri roky mohli vycestovať aj na západ. Mali sme dva rôzne pasy: červený pre socialistické krajiny a modrý pre západné krajiny. Existovali však určité obmedzenia: na začiatok ľudia potrebovali súhlas (straníckych) úradov, zvyčajne nesmeli vycestovať celé rodiny zo strachu z emigrácie, hromadné zájazdy boli preferovanejšim spôsobom ako súkromné cesty (keďže s veľkou pravdepodobnosťou v zájazdových skupinách boli aj informátori) a problém spôsobovalo aj to, že legálne sme nemohli mať dostatok „tvrdej meny“ na financovanie našich ciest (ak si dobre pamätám, len 100 USD na osobu na tri roky, ale existovali dva menej „legálne“ spôsoby: čierny trh a známosti). Mala som však šťastie, do Talianska som sa

Keď už hovoríme o humanitných vedách na humanitnej fakulte, všetci pozorujeme nebezpečnú tendenciu (najmä zo strany vládnych garnitúr) podceňovať alebo úplne zavrhnúť humanitné vedy na úkor „tvrdej“ vedy alebo „praktického“ vzdelávania. Prečo si myslíš, že je stále dôležité študovať humanitné vedy?

Keď som začala študovať na vysokej škole, venovali sme sa oveľa viac filológii v klasickom zmysle slova. Podľa môjho názoru nedávna zmena názvu na „humanitné vedy“ odráža posun v dôraze na výučbu a výskum viac orientované na súčasnosť, čo naznačuje aj zodpovednosť intelektuálov. Ja pri výskume a výučbe anglistiky stále považujem za zásadné vyučovať aj dejiny literatúry a kultúry, pretože som presvedčená, že naše súčasné kultúry nemožno pochopiť bez uvedomenia si kultúrneho odkazu. Tiež si myslím, že by sme mali našich študentov naučiť, ako fungujú vo všeobecnosti sociálne diskurzy (príkladom môžu byť aj také tradičné filologické oblasti ako literárna história), rôzne reprezentačné médiá (literatúra, film, populárna kultúra s vlastnými semiotickými systémami, vrátane jazyka samotného), alebo ako sme my čoby ľudské subjekty vytváraní prostredníctvom diskurzov. Môžeme tiež študentov naučiť veľa o tom, ako funguje moc – a či a ako sa dá moci odolať – ako môžu prebiehať posuny v diskurzívnych paradigmách a v neposlednom rade: môžeme ich naučiť kritickému mysleniu. V dnešnej dobe to môže znieť takmer ako samozrejmosť, ale som viac-menej presvedčená, že najmä v našom východoeurópskom regióne, kde sme historicky oveľa viac ovplyvnení autokratickými a autoritárskymi než demokratickými tradíciami, sa učenie zameriava tradične menej na to, aby študenti kladli otázky a samostatne skúmali veci. Učiť študentov myslieť autonómny spôsobom je veľkou zodpovednosťou humanitných vied. Práve v tomto teoreticko-politicko-metodologickom rámci sa venujem – okrem iného – feministickej literárnej teórii a kritike a tiež rodovým štúdiám, čo sú podľa mňa disciplíny, ktoré vytrvalo kladú otázky na tému štruktúr vnímaných ako samozrejmosť. A v tomto

„Ja pri výskume a výučbe anglistiky stále považujem za zásadné vyučovať aj dejiny literatúry a kultúry, pretože som presvedčená, že naše súčasné kultúry nemožno pochopiť bez uvedomenia si kultúrneho odkazu.“

— *Nóra Sélei*

dostala už v roku 1975, aj keď Veľká Británia a USA boli na mojom horizonte veľmi ďaleko: dlho som nepoznala nikoho, kto bol v niektorej anglicky hovoriacej krajine. Moje univerzitné roky, teda začiatok 80. rokov, však boli rozhodne rokmi „oteplovania“ a pre mladých boli k dispozícii železničné lístky Interrail na cesty do západnej Európy. V roku 1984 som patrila medzi dvadsaťjeden šťastných absolventov, ktorých vybrali na trojtýždňový kurz komunikatívnych metód vo vyučovaní jazykov v Londýne. A len o dva-tri roky neskôr Sorosova nadácia začala financovať významné granty a štipendiá: študijné, výskumné a konferenčné cesty do Veľkej Británie, USA a ďalších krajín po celom svete, ale aj na domáci výskum. V deväťdesiatych rokoch, keď už cestovanie nebolo problémom, som patrila medzi šťastných príjemcov niektorých väčších či menších Sorosových grantov. Takže môj optimizmus bol celkom opodstatnený.

rámci aj metodicky pripravujem svoje hodiny: všetky moje semináre sa v rámci možností snažím opierať o interpretáciu zadaných textov študentmi a nehovoriť im, čo si majú myslieť. Ide o metodiku, ktorá – vlastne celkom symptomaticky – niekedy na začiatku kurzu zmätie našich študentov, pretože sú zvyknutí na iné metódy (musím dodať: tak v Maďarsku ako aj na Slovensku). Ale tým, že ich učíme samostatnému, autonómnemu mysleniu, niekedy aj pozorným čítaním „starých“ textov, učíme ich zručnosti, ktoré sa dajú ľahko pretaviť do schopností veľmi žiadaných na trhu práce. Študenti angličtiny okrem získania vysokej úrovne angličtiny získavajú aj tzv. mäkké zručnosti, ktoré z nich urobia – takpovediac – potenciálne dobrých hráčov na trhu práce.

Na Katolíckej univerzite pôsobíš už štrnásť rokov, čo považuješ za vrcholy svojho pôsobenia u nás?

Práca na univerzite mi poskytla veľmi komplexnú skúsenosť, ktorá má rôzne vrstvy – a ako taká aj rôzne druhy vrcholov. Jednoducho: ísť pracovať niekam mimo svoje mesto alebo rodnú krajinu je jedinečný zážitok – človek sa dostane do prostredia, ktoré môže byť v mnohých smeroch odlišné, ale aj podobné.

Na osobnej úrovni mi práca poskytla prostredie, ktoré mi v mojom bydlisku tak veľmi chýba, a to hory (mesto, kde som sa narodila a žila osemnásť rokov, bolo v kopcovitom kraji, ale moje súčasné bydlisko je uprostred maďarskej nížiny a tá je rovná ako doska). Myslím, že zo psychologického hľadiska bolo veľmi dobrým ťahom vtedajšej dekanke a prodekanov, keď ma pri mojej úplne prvej návšteve, tesne pred podpisom zmluvy, pozvali na obed do reštaurácie na Malinom Brde a posadili ma, zrejme úplne vedome, čelom k lyžiarskym svahom. Stále sa teším, keď pri ceste sem prechádzam popri Vysokých a Nízkych Tatrách a vždy, keď som tu, sa aspoň prejdem smerom na Hrabovo alebo si tam idem zabehať či zalyžovať. Odkedy som sem začala chodiť, Slovensko sa mi vo viacerých smeroch stalo druhým domovom, čiastočne aj preto, že počas ostatných štrnástich rokov vyšlo najavo, že moja rodina – a moje meno – zrejme pochádzajú zo Šale (maď. Vágsellye – Séllei je verzia Sellye). A príchod do môjho druhého domova je vždy svetlým bodom v mojom živote.

Okrem tohto osobného aspektu sa počas týchto rokov samozrejme udialo aj viacero odborných vrcholov: tri me-

dzinárské konferencie organizované našou katedrou, s Tebou, Janka, ako hlavnou organizátorkou, na ktorých sme mohli privítať naozaj veľké mená, medzinárodne uznávaných kolegov, napríklad z radov vedcov skúmajúcich tvorbu Katherine Mansfieldovej; boli to konferencie spojené s rôznymi spoločenskými podujatiami, ktoré vytvorili ešte užšie väzby medzi účastníkmi. Zúčastnila som sa aj niekoľkých Dní vedy ako prednášajúca a okrem toho, že išlo o prednášky obzvlášť príjemné, je vždy dobré vidieť, že sa naši študenti a kolegovia zaujímajú o našu prácu. Niekedy som tiež povzbudila alebo priamo pozvala kolegov z Maďarska, aby prišli prednášať buď na konferenciách alebo na Dňoch vedy, ale mali sme výmeny aj opačným smerom, keď si Ty, Janka, a Katarína Labudová prišli hosťovať na Univerzitu v Debrecíne. Trvalým tunajším vrcholom mojej práce je fakt, že moji kolegovia na katedre nie sú len kolegami: vy všetci ste mojimi dobrými priateľmi a ja si tieto priateľstvá veľmi vážim. Ďalším trvalým vrcholom je učenie. Myslím si, že každá hodina, z ktorej odchádzam s pocitom, že som mohla študentov nielen niečo naučiť, ale ich aj inšpi-

rovať k skutočnému záujmu o danú tému a ich otázky prispeli k objavným momentom, je úspechom – a teda aj vrcholom v tejto profesii.

Čo považuješ za najväčšie výzvy, ktorým bude naša katedra a možno aj celá akademická obec čeliť v blízkej budúcnosti, kde vidíš nádej a pozitívne trendy?

Je mi ľúto, že to musím povedať, ale momentálne nie som veľmi optimistická, aj keď stále dúfam. Problém podľa môjho názoru spôsobuje to, že za posledných desať či pätnásť rokov prešlo vysoké školstvo zmenou, ktorá sa zdá byť nezvratnou: transformácia na neoliberálne univerzity charakterizované zmenenou teleológiou vysokoškolského vzdelávania: zameranie na financie, peňažné otázky a užitočnosť. Je to o predstave, že vysokoškolské vzdelanie je investíciou študentov a že tituly *jednoducho* slúžia ako komodita na trhu práce – to všetko sa dá zhrnúť do frázy: komodifikácia vysokoškolského vzdelávania. Navyše – a v súlade s tým – vysoké školy zatažujú nové formy, množstvá a úrovne (samo)správy, ktoré sú oveľa typickejšie pre komerčné a priemyselné podniky (napr. neustále rastúci tlak na zvyšovanie produkcie a tiež jej dokumentáciu, tzv. výstupné štatistiky). Toto je však podľa mňa úplne proti akademickému logike a navyše aj kontraproduktívne: uberá to čoraz viac času skutočnej zmysluplnej práci, akou je výučba alebo výskum. Kým pred desiatimi rokmi stačilo raz ročne alebo polročne aktualizovať naše profesijné životopisy a zoznam publikačnej činnosti, v súčasnosti musíme používať niekoľko databáz, aby sme dokázali, že robíme svoju prácu, vytvárať rôzne grafy, tabuľky a súbory s neustále sa meniacimi políčkami, ktoré vyžadujú nekonečne miniatúrne údaje o tom, čo sme vytvorili (a čím viac toho je, tým viac to musíme robiť sami, lebo nemáme sekretárky ani učiteľských asistentov, ktorí by nám s tým pomohli). A aj keď to v rámci istej logiky (logiky neoliberálnej univerzity) vyzerá racionálne, začína to byť iracionálne a ako také na nás pôsobí deštruktívne. Ja samozrejme rozumiem tomu, že naša práca sa musí nejako merať: na tom sú založené akreditácie a profesijný rast (v tomto

ohľade však nedochádza k zmene, vždy išlo o veľmi konkurenčnú, na výstupy orientovanú a hierarchizovanú profesiu – aj keď to tak možno na prvý pohľad nevyzerá), ale jednoducho si myslím, že množstvo byrokracie už je mimo rámec toho, čo ešte možno považovať za rozumné. Tento systém navyše nie je ochotný uznať špeciálne požiadavky určitých oblastí, ako sú cudzojazyčné filológie, kde sa na vysokej úrovni musí vyučovať nielen predmet, ale aj jazyk. A vyučovanie jazykov, ako všetci vieme, je *najefektívnejšie* v malých skupinách, čo zase zjavne nie je *nákladovo efektívne*, takže samotná myšlienka efektívnej výučby jazykov je v rozpore s princípmi efektívnosti neoliberálnej univerzity. A dovoľte mi dodať, že toto všetko je medzinárodnou tendenciou, ktorá nie je špecifická pre národný kontext Katolíckej univerzity.

Výzvy, ktorým ako katedra podľa mňa čelíme, spočívajú teda v tom, či si dokážeme zachovať dobrú vieru v to, čo robíme a čo považujeme za zmysluplné – teda vyučovanie a výskum, či si dokážeme udržať entuziazmus v našej profesii, či sa budeme vedieť ubrániť tomu, čím trpí mnoho našich kolegov – syndrómu vyhorenia, či dokážeme zotrvať v profesii s nápadmi a ideálmi, ktorým veríme a ktoré nás do tejto oblasti prilákali, alebo či vôbec môžeme v profesii zostať (na mojej univerzite v Maďarsku čelíme nadmernému počtu mladých kolegov, ktorí opúšťajú profesiu ako takú). Ďalšou výzvou samozrejme je, či dokážeme úspešne prežiť v akademickom kontexte, ktorý som načrtla vyššie, či dokážeme plniť neustále sa meniace kritériá (a nezabúdajme, že náš profesionálny „habitus“ je výsledkom dlhodobých investícií, takže do istej miery je to, čo robíme, lietanim naslepo, pretože v skutočnosti nevieme, čo sa od nás bude očakávať v najbližších rokoch, zatiaľ čo väčšina toho, čo robíme *teraz*, bude viditeľným výstupom až po *rokoch*).

V čom vidím pozitívne tendencie a kde je teda nádej? Nie som si istá pozitívnymi tendenciami. Oveľa viac som si však istá určitou nádejou, a tá je najviditeľnejšia a najhmatateľnejšia v ľudských bytostiach, ktorými sme ako ka-

tedra, ako komunita, ako priatelia so spoločnými hodnotami, ktorí sa navzájom podporujú profesionálne aj osobne. Veľké nádeje vkladám aj do našich študentov, ktorí majú zvyčajne otvorenú myseľ a ktorí, dúfajme, prichádzajú na našu univerzitu nielen preto, aby získali obchodovateľnú komoditu (svoj titul), ale aj so zvedavosťou a túžbou získať nové vedomosti v predmetoch, v prístupoch a spôsoboch myslenia, a tak si možno od nás odnášajú, spolu s diplomom, alebo skôr okrem neho, nové zmysľovanie a že si snád' všetky tieto komplexné poznatky zachovajú a využijú ich aj v budúcnosti vo svojich profesiách a v súkromnom živote ako občania.

Rozhovor pripravila Janka Kaščáková

O doktorandskej Erasmus mobilite

Iveta Filová a Martina Nebošková absolvovali magisterské štúdium na FF KU a aktuálne sú študentkami doktorandského študijného programu systematická filozofia. Možno si to nie každý uvedomuje, ale Erasmus mobility je možné absolvovať nielen počas bakalárskeho a magisterského, ale aj počas doktorandského štúdia. Obe študentky filozofie od septembra 2021 strávili semester na jednej z najlepších univerzít v Európe, na Katolíckej univerzite v Leuvene (univerzita v rôznych rebríčkoch patrí medzi 50, resp. 100 najlepších univerzít na svete). O svojich skúsenostiach so štúdiom aj študentským životom v Belgicku nám pripravili správu.

Ako doktorandky sme plánovali ísť na zahraničnú mobilitu. Keďže naše štúdium aj výskum nie sú výlučne v slovenčine, vedeli sme, že sa nám zide pracovať na svojej angličtine a robiť všetko pre to, aby sme sa zlepšili. A ako lepšie pracovať na cudzom jazyku, než vycestovať do zahraničia? Preto sme verili, že semester v zahraničí je tá správna voľba. Pre KU Leuven sme sa rozhodli kvôli tomu, že sme na túto univerzitu počuli samé dobré ohlasy a môžeme povedať, že po niekoľkých mesiacoch strávených v Leuven vieme, že sme spravili dobre.

Náš prvý týždeň po príchode bol veľmi hektický a náročný. Nové mesto, hľadanie si ubytovania, spoznávanie nových ľudí, prechod na iný univerzitný systém. A aj keď sme očakávali dobrú úroveň angličtiny na akademickej pôde, prekvapilo nás, že všetci vedeli hovoriť perfektnou angličtinou aj mimo campusu. Nech sme stretli kohokol'vek, každý hneď začal komunikovať v angličtine, akoby to bol jeho rodný jazyk. Najprv nás vystrašilo, že sme im nestačili, no o pár týždňov sme už bežne hovorili po anglicky aj my. A od toho stačil kúsok a začali sme bez ťažkostí rozumieť kaž-

dej prednáške a zapájať sa do diskusie na seminároch. Čiže, ak bolo našim cieľom zlepšiť si angličtinu, už po mesiaci či dvoch sme videli pokrok. Toto však nebolo jediné, čo nám Erasmus ponúkol.

Zaujímavosťou a novou skúsenosťou bol aj o čosi odlišný systém hodnotenia. Hneď na začiatku každého kurzu boli objasnené jednotlivé časti celkového hodnotenia za daný kurz. Rovnako sme boli informované aj o počte hodín, ktoré musíme stráviť prípravou na danú časť, ak chceme predmet úspešne absolvovať. Napríklad, ak sme chceli úspešne absolvovať diskusiu, ktorá tvorila jednu časť z celkového hodnotenia predmetu, odporúčali nám stráviť minimálne 6 hodín prípravou. Na základe celkového počtu hodín, ktoré sme mali stanovené na štúdium pre daný predmet, bolo pridelené kreditové ohodnotenie obťažnosti predmetu. Napríklad predmet, na ktorý sme sa počas celého semestra mali pripravovať dokopy 120 hodín, bol za 4 kredity. Vieme, že hodinové rozpätie máme aj v našich informačných listoch predmetov na Katolíckej univerzite v Ružomberku, tu však boli ponímané viac ako precízne návody na dosiahnutie úspešného absolvovania predmetu. Okrem toho nám vyučujúci poskytli veľmi špecifické inštrukcie k seminárnym prácam. Mali sme k dispozícii podrobné príručky ako napísať dobrú prácu, kde boli rozpísané konkrétne kroky ako postupovať, akých chýb sa vyvarovať a na čo sa zamerať. Užitočnou pomocou od vyučujúcich boli povinné diskusie o téme našej seminárnej práce a jednotlivých článkoch, ktoré chceme použiť, ako aj povinné odovzdanie úvodu k práci, za ktorý sme boli taktiež hodnotené. Takýmto spôsobom sme mali poslednú možnosť využiť rady od vyučujúceho pri našom písaní práce. O pomoc s kontrolou formálnej či gramatickej stránky práce sme mohli požiadať aj oddelenie

pre písanie prác, ktoré bolo dostupné pre študentov zdarma. Veľkou výhodou bol aj voľný prístup k internetovým akademickým zdrojom, ako aj knihám či časopisom vo fyzických výtlačkoch.

Tým sa dostávame ku vybaveniu knižníc. Leuven poskytuje nádherné prostredie pre štúdium. Knižnice ako aj učebné centrá či jednotlivé inštitúty sú v krásnych historických budovách, ktoré Vám vyrazia dych. Miestami sme mali pocit akoby sme sa preniesli o niekoľko storočí do minulosti a študovali s najväčšími osobnosťami filozofie. Hoci niektoré knižnice a učebne boli zariadené skôr v historickom štýle, mnohé ďalšie ponúkali dnes už samozrejme a nevyhnutné technické vybavenie. Študent sa mohol rozhodnúť či preferuje starší spôsob štúdia - len s knihou a zošitom alebo potrebuje k príprave aj počítač či iné technické prostriedky. Nás najviac nadchol náš Inštitút filozofie, ktorého historickú atmosféru dotvárali brečtanom obrastené tehlové budovy a krákajúce vrany, ktoré nás akoby vítali pri každom príchode do školy. Tu sme mávali textový seminár zameraný na environmentálnu etiku, v rámci ktorého nám náš učiteľ vybavil aj diskusiu so svetovo uznávanou profesorkou z Austrálie. Diskusia bola zabezpečená online formou cez Zoom. Ostatné kurzy mali skôr formu prednášok doplnených o povinné diskusie študentov. Keďže na tieto kurzy boli prihlásení študenti z rôznych odborov, často nás bolo na prednáške aj okolo 80 - 100 študentov. Z toho dôvodu sme prednášky mávali na iných inštitútoch - pedagogickom, sociologickom a pod. Hoci bol každý vyučujúci veľmi milý, ako študentky sme nemali veľmi možnosť ich osloviť mimo prednášky. Všetky otázky v súvislosti so štúdiom a obsahom daného kurzu sme mohli konzultovať len s ich pomocnými asistentmi, ktorými boli zväčša doktorandi a post-doktorandi. V Leuven nemáte až tak možnosť do-

stať sa na konzultácie k profesorovi, nakoľko spolu s vami študuje mnoho ďalších študentov. Okrem toho istá anonymita panuje aj medzi študentmi navzájom, nakoľko nás bolo mnoho a na každej hodine sme stretli iných spolužiakov. Študent sa teda veľmi ľahko môže ocitnúť sám, hoci je obklopený študentmi z iných krajín. Aby k takej situácii nedošlo, KU Leuven ponúka zaujímavé mimoškolské aktivity.

Veľmi sa nám páčilo hlavne množstvo mimoškolských aktivít, do ktorých sme sa mohli zapojiť. Čo bolo zaujímavé, mohli sme si vybrať, či okrem klasickej študentskej kartičky chceme aj kultúrnu alebo športovú, vďaka ktorým sme mohli navštevovať rôzne akcie, udalosti a zaujímavé miesta. Keďže sme si vybrali kultúrnu kartičku, išlo najmä o historické budovy, múzeá, umelecké galérie, koncerty a podobne. Okrem toho, v Leuvene sa organizovalo veľa podujatí, kde sme mohli spoznať iných študentov či už zahraničných alebo belgických. Nepreháňame, ak povieme, že každý týždeň bolo 5 až 10 podujatí, na ktoré sme mohli ísť. Všetky informácie nám sprostredkovalo NFK, čo je niečo ako asociácia filozofických študentov. Takéto asociácie alebo inak povedané krúžky, má takmer každá fakulta a ide o študentov, ktorí často aj organizujú akademické aktivity, mimoškolské podujatia a o všetkom informujú na sociálnych sieťach a ich webovej stránke. Taktiež sa zapájajú do dobrovoľníckych činností a pomáhajú zahraničným študentom. V podstate ide o podobný systém ako Buddy systém, ktorý má naša univerzita pre zahraničných študentov. NFK počas semestra organizovalo veľa podujatí, pričom najviac ľudí chodilo na každotýždenné posedenia mimo kampusu, ktoré volali Philosophical Fakbar. KU Leuven však okrem toho má aj študentské centrum - Pangaea. Tam študenti trávili čas relaxom, učením sa, hraním hier, organizovali sa tam spoločné večery zamerané na spoznávanie sa s inými študentmi. Išlo o posedenia pri káve, herné večery, diskusie v rozmanitých jazykoch a podobne. Je teda vidieť, že akademický život bol dobre vyvážený s tým mimoškolským a počas semestra sa tam študenti naozaj nenudia. Atmosféra je skutočne študentská aj preto, lebo KU Leuven má campusy roztrúsené po celom meste a zahraničných študentov stretnete doslova na každom kroku. Keby nám náhodou nestačili všetky aktivity a možnosti, ktoré Leuven ponúka, bolo veľmi jednoduché naskočiť na vlak a za 20 minút sme už mohli objavovať krásy Bruselu - srdce Belgicka.

Tento pobyt bol pre nás mnohým - spočiatku obrovskou výzvou, stresom a súčasne nadšením z nového, neskôr však novým dočasným domovom, ktorý chceme ukázať našim blízkym a ktorý chceme odporučiť ďalším študentom. Ťažko sa nám sem prichádzalo a ťažko sa nám aj odchádza, no všetky skúsenosti si berieme naspäť so sebou a na tento čas budeme rady spomínať ešte dlho po návrate. Myslíme si, že pre študentov, ktorí hľadajú výzvu a zároveň mimoriadne zážitky, je semester na KU v Leuvene perfektná príležitosť.

„Primárně jsme tady pro studenty“

Rozhovor s prof. PhDr. Davidom Papajíkom, PhD.

David Papajík pôsobí na Filozofickej fakulte KU a na jej Katedre histórie už 15 rokov. Podieľa sa tak na zabezpečovaní bakalárskych a magisterských študijných programov ako aj na organizácii doktorandského štúdia. Zároveň je vedúcim redaktorom rešpektovaného časopisu Kultúrne dejiny, ktorý jeho katedra vydáva už od roku 2010. Tí, ktorí ho poznajú, vedia, že je to vyučujúci, ktorý sa aktívne zapája do života katedry aj fakulty mnohými podnetmi a návrhmi, intenzívne sa venuje časopisu a ďalším aktivitám.

Pán profesor, mohol by som sa na úvod opýtať na Váš životný príbeh? Predstavili by ste v skratke čitateľom, skadiaľ pochádzate a ako ste sa dostali k histórii?

Pochádzam z Moravy, konkrétne z Náměště na Hané na strední Moravě. Málo se ví, že část mé širší rodiny žije v Bratislavě, kam moji příbuzní odešli z Moravy v roce 1945 za práci a jejich potomci žijí dodnes. Původní rodinný dům má tato část rodiny v Náměšti pořád k dispozici a používá ho částečně na bydlení a částečně jako chatu. Když jsem byl v dětském věku, tak jsem každoročně větší část prázdnin

trávil právě s „Bratislaváky“ (děťmi z Bratislavy), kteří v Náměšti pobývali na prázdninovém pobytu. Nejsem ale patrně žádnou výjimkou, v době existence Československa byly takové kontakty a vazby zcela běžné. Jen jsem se snažil ukázat, že mé vztahy se Slovenskem a Slováký spadají již do raných osmdesátých let 20. století. Ještě připojím takovou zajímavost, v Bratislavě jsem byl poprvé ne za příbuznými, ale jako fanoušek na fotbalovém utkání československé reprezentace na stadionu Slovanu Bratislava.

Ale zpátky k Vaší otázce. K historii jsem se dostal více cestami. Jedna spočívala v každodenním poslechu příběhů o minulosti, které mi vyprávěla prababička. Mohlo mi být takových šest či sedm let. Prababička vždy večer četla několik stran románu Aloise Jiráska Bratrstvo (Bitva u Lučence, Mária a Žebráci), který se mimochodem odehrával v Uhrách (na území dnešního Slovenska) v 15. století a druhý den odpoledne mi vše převyprávěla. Tehdy jsem samozřejmě nevěděl, o jaký román se jedná. Dalším inspirativním zdrojem byly návštěvy hradů a zámků

s rodiči. A v neposlední řadě, i když o něco později (zhruba od 15 let), byla podnětem každoroční účast na archeologických výzkumech, buď zříceniny náměšťského hradu nebo i pravěkých lokalit. Dokonce se mi podařilo jedno takové archeologické naleziště, konkrétně eneolitické mohylové pohřebiště, v lese objevit. Objev jsem nahlásit profesionálním archeologům a ti hned další rok jednu z mohyl za mé osobní účasti (jako manuální pracovník, kopáč) celou prozkoumali. Na základě těchto zkušeností jsem se rozhodl, že budu studovat archeologii v Brně (o jiném místě jsem tehdy neuvažoval). Jenže daný rok, kdy jsem maturoval, obor archeologie v Brně neotevřeli (otvírali ho každé dva roky), takže jsem hledal nějakou příbuznou disciplínu a logicky mi z toho vyplynula historie, kterou jsem poté vystudoval na Univerzitě Palackého v Olomouci. Za jiné konstelace ze mne mohl být archeolog a ne historik.

Mohli by ste nám prezradiť, aké boli Vaše začiatky na pracovisku v Ružomberku? Poznali ste nejakých kolegov z našej univerzity a vedeli ste niečo o katedre, na ktorú ste pred dlhými rokmi prišli?

Začátky v Ružomberku byly zajímavé. Nabídku působit na katedře historie v Ružomberku mi zprostředkoval v roce 2008 kolega z katedry historie v Olomouci prof. Pavel Marek, který půl roku předtím do Ružomberka nastoupil. Snad neprozradím nic tajného, když sdělím, že jsem nebyl první volbou, ale kolega, který byl osloven nejdříve, nabídku na přesun do Ružomberka odmítl. Měl jsem obavy z jedné věci, abych nebyl brán jako cizinec, jako vetřelec, který se někam tlačí a bere místním práci. Tyto mé obavy

byly ale velice brzy rozptýleny, protože jsem našel v Ružomberku velice přátelské a vstřícné prostředí. Nejvíce se o to zasloužili Jaro Nemeš a Peter Zmátlo, do jejichž pracovní jsem byl umístěn. Byla to šťastná volba, protože jsme si velice brzy „kápili do noty“, dá se říct, že jsme se spřátelili. Byla to doba, kdy ještě každá katedra měla svou sekretářku, s mnoha věcmi mi tehdy pomohla katederní sekretářka Zuzana Benczová, která byla mimořádně pečlivá a spolehlivá. Přece jen orientace v novém prostředí chvíli trvala, paní Benczová byla úplně „zlatá“.

Adaptaci na katedře mi usnadnil i fakt, že jsme na ní byli z Moravy tři (prof. Pavel Marek, doc. Radomír Vlček a já). Nikdy jsem nepocítil nějakou zášť nebo nevstřícné postoje od kolegů na katedře.

Vysokoškolskí profesori nesú zásadnú zodpovednosť za chod študijných programov. Dohliadajú na obsah štúdiá, jeho kvalitu, ale tiež motivujú kolegov k výskumu a dohliadajú na chod doktorandského štúdiá, na štúdium a tvorivú činnosť doktorandov. Ako sa pozeráte na tieto povinnosti, máte nejakú špeciálne oblíbenú činnosť, napr. výskum alebo výučbu?

Myslím si, že by člověk měl vše dělat s plným nasazením. Primárně jsme tady pro studenty. Na to by se nemělo zapomínat. Snažit se je nadchnout pro obor, inspirovat je, povzbudit a zauj-

mout. Pravdou však je, že na pedagogu je velký tlak ve věci vědeckých výstupů, monografií a článků. Bohužel, je taková doba. Často musí člověk psát texty, které by za „normální“ situace ani nenapsal. Jedná se o dost pomýlený systém, kdy jsou vědci v zajetí sokromých společností, které provozují databáze časopisů a podle těchto databází (správněji textů umístěných v těchto databázích) jsou jednotliví pedagogové a katedry a celé fakulty posuzovány. Takové nastavení podle mého názoru není správné. Běžně se stává, že pracovník zpravující takovou databázi „opomene“ váš článek v databázovém časopise zaregistrovat a vy jste najednou horší vědec a badatel. Opravdu jste horší? Článek je pořád stejný, vyšel v databázovém časopise, ale podle „výkaznictví“ v systému není. Je to pro vědce dost ponižující systém.

Viem, že Vaše akademické pôsobenie je úzko spojené s Filozofickou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci. Dovoľte mi využiť Vašu schopnosť porovnať vysoké školstvo v Českej republike a na Slovensku takpovediac z prvej ruky, a opýtať sa niekoľko komparatívnych otázok. Vnímáte nejaký rozdiel medzi študentmi v Ružomberku a Olomouci?

Celkově se dá konstatovat, že úroveň a zájem studentů na obou pracovištích klesá. I dnes se najdou studenti, které daný obor, který studují, zajímá, ale je jich čím dál méně. Výrazně klesá zájem číst. Studenti by měli vše nejraději na

internetu, ale aby si sami k problematice přečetli několik knih, to je již velký problém. Snažím se je maximálně povzbudit, aby četli, ale jde to ztuhá. Dozvídám se od nich, že až já jsem je „donutil“ přečíst první odbornou knihu v životě. Bez toho, aby studenti sami chtěli, je složité je k něčemu přesvědčit. V tomto tedy podle mne není rozdíl mezi Českou republikou a Slovenskem.

Velice podobné je to také ve věci aktivních projevů studentů. Většina z nich má velký problém přednést na výuce veřejně před spolužáky referát. Ještě větší problém je pak písemný projev studentů. Sestavit větu, aby dávala smysl a byla bez pravopisných chyb, je pro mnohé velice těžký úkol. Možná, že za to ani úplně nemohou a souvisí to s „kvalitou“ nižších typů škol.

Je zajímavé, že studenti ze Slovenska, kteří chodí na Univerzitu Palackého v Olomouci, patří mezi ty nejlepší a ty nejvíce zainteresované. Pravděpodobně je to způsobeno tím, že v „cizím“ prostředí se chtějí ukázat, předvést a mají daleko větší motivaci než studenti „domácí“.

Na Slovensku už dlhšie roky prebieha diskusia o kvalite vysokého školstva, sťažujeme sa na odliv študentov do zahraničia, hlavne do Čiech, a od politikov počúvame, že slovenské vysoké školy sú nekvalitné. Niektorí hovoria, že problémom na Slovensku je zlé riadenie vysokých škôl (prílišná samospráva), iní skôr hovoria o zaostávaní vo financovaní. Aký je Váš pohľad na túto vec? Viete porovnať situáciu u nás a v Čechách. Vidíte nejaké dôvody, prečo je na Slovensku takáto situácia a takto ladená verejná diskusia?

Proč je na Slovensku takto vedená veřejná diskuse, nevím. Ale co vím jistě, omezování samosprávy vysokých škol na Slovensku je velmi špatná a nebezpečná cesta. Akademické svobody by měly být zachovány. Školství je podfinancováno jak v České republice, tak i na Slovensku. V současné době probíhá v České republice velká diskuse, jak financovat doktorandské studium. Vypadá to, že se stát rozhodne většinu finanční zátěže spojené s doktorským

studiem přesunout na samotné školy a ty na to finanční prostředky nemají. Pokud by zůstal zachován stávající počet doktorandských studentů v Olomouci, tak by to jednotlivé katedry finančně zcela „zruinovalo“. Školy na tento stav budou reagovat patrně tak, že budou přijímat jen zcela minimální počet nových doktorandů.

Odliv studentů do zahraničí je realita, která ne úplně souvisí s kvalitou školství. Jak odchází velké množství studentů z České republiky studovat do Německa či obecně na západ, tak velká část studentů ze Slovenska odchází studovat do České republiky. V některých oborech, ne primárně na historii, tvoří až třetinu všech studentů v Olomouci studenti ze Slovenska a podobná je i situace na univerzitě v Brně.

V souvislosti s pandemií covid-19, válkou na Ukrajině a běžeckou krizí jsme svědky přepólování či změny stavu společnosti. To, co platilo několik desetiletí, tak najednou přestává platit a fungovat. Týká se to celé společnosti, ale také samozřejmě i školství. Systémy, vazby a tradiční postupy, které trvaly desetiletí, najednou končí. Co to přinese, úplně nevím. Ale platí, že krize je šance. Pokud společnost tuto krizi, nejen zdravotní a uprchlickou, ale i morální a hodnotovou, překoná, mělo by jí to do dalších desetiletí posílit.

Ešte by som sa vrátil k posledným rokom. Pri pandémie sme zažili prechod od prezenčného k dištančnému online vzdelávaniu. Ako sa na túto vec pozeráte? Vnímate online vzdelávanie ako problém alebo skôr ako výzvu?

Platí oboje. On-line výuka zachránila několik semestrů, bez ní bychom to nezvládli. Na druhou stranu, nezamyšleným důsledkem tohoto stavu bylo ještě větší a silnější připoutání studentů k počítačům a internetu. Věřím, že tak silně se to netýká studentů na univerzitě, ale děti na základních a středních školách jsou tímto zasaženy zcela zásadním způsobem. A bojím se, že se jedná o nevratný proces. Silné připoutání k počítačům bylo patrné již před pandemií covid-19, ale ta celý proces výrazně završila. Dnes, i když děti mohou jít ven mezi kamarády (pandemie

snad končí), tak to neudělají a sedí u počítačů celý den dál. Je to velice nedobrá proces, jehož následky nejsme schopni asi úplně dohlédnout. Zdravotní a sociální důsledky si ponese celý život.

Ale abych odpověděl na Vaši otázku. Určitě bych se do budoucna on-line výuky nezříkal, ale primární musí být klasická kontaktní výuka. Osobní kontakt mezi lidmi je nenahraditelný a neměli bychom na něj rezignovat.

Nakoniec by som sa chcel opýtať na Vaše plány. Máte za sebou veľa publikácií (pre čitateľov odporúčam rozhovor s Vami v Kultúrnych dejinách 2/2021, kde sa podrobnejšie dozvedia o témach Vášho výskumu a Vašich knihách) a možno nie každý vie, že ste sa aktívne venovali aj tenisu (opäť odporúčam spomínaný rozhovor v Kultúrnych dejinách). Mohli by ste nám prezradiť aspoň niečo z Vašich osobných či akademických plánov na najbližšie obdobie?

Mezi úplně nejbližší cíle patří snaha pomoci fakultě, aby co nejuspěšněji prošla složitou a komplikovanou akreditací a utrpěla přitom co nejméně šrámů. Uvidíme, co vše se v této věci podaří. Dále bych chtěl pomoci, aby co nejlépe fungoval scopusový časopis Kultúrne dejiny, který byl teď výrazně oslaben úmrtím jednoho z hlavních redaktorů, Petra Zmátla.

Námětů na knihy a odborné texty mám mnoho. Všudypřítomná byrokracie (např. v souvislosti s akreditací), ale vše brzdí a zpomaluje. Neustálé vyplňování různých tabulek a výkazů je podle mne pro akademické prostředí zhoubné. Lidé na univerzitách jsou většinou tvůrčí a kreativní typy, výkaznictví tuto jejich tvořivost ubíjí. Pramenného materiálu na nové knihy mám dost, ale zatím chybí čas a tvůrčí pohoda na jejich zpracování. To není výmluva, ale konstatování faktu. Věřím, že současnou krizi společnost překoná a posune se dál, jak po stránce morální, tak vztahové a ekonomické.

Ponuka štúdia

Na Filozofickej fakulte Katolíckej univerzity v Ružomberku sa aktuálne realizuje štúdium v bakalárskom, magisterskom a doktorandskom stupni.

Bakalárske a magisterské študijné programy sa v zásade delia na neučiteľské jednodborové, neučiteľské medziodborové (štúdium dvoch vybraných odborov v pomere obsahu učiva 50 : 50) a učiteľské štúdium dvoch profilových predmetov. Spektrum učiteľských aprobácií je možné rozšíriť o tie predmety, ktoré sa vyučujú na susednej Pedagogickej fakulte KU. Absolventom FF KU, ale aj iným záujemcom, ponúkame možnosť prehĺbenia odbornosti prostredníctvom rigorózneho konania a rozšírenie kvalifikácie o ďalší aprobačný predmet prostredníctvom rozširujúceho štúdia.

Prečo študovať u nás?

Kvalitné a flexibilné štúdium

FF KU patrí medzi najlepšie fakulty v oblasti humanitného vzdelávania na Slovensku, čo dokladajú pozitívne hodnotenia z minulosti zo strany Akreditačnej komisie i agentúry ARRA, ale tiež aktuálne závery hodnotení našich študentov publikovaných v najväčšom reprezentatívnom prieskume na Slovensku Akademická štvrťhodinka (<https://prieskum.saavs.sk>). Flexibilné nastavenie štúdia na fakulte vám umožňuje vybrať si čo, ako a kedy sa budete učiť. Vy si volíte štúdium jedného odboru, medziodborového štúdia alebo štúdium učiteľských kombinácií. Vy si vyberáte zo širokej ponuky predmetov, spôsob štúdia či dokonca absolvovanie časti vášho štúdia v zahraničí na jednej z mnohých partnerských univerzít.

Osobnostný rozvoj

Štúdium na FF KU vám poskytne príležitosť rozvíjať svoje záujmy, získať nové zručnosti, stretávať sa so zaujímavými ľuďmi a obohacovať váš duchovný život. Fakulta podporuje rôznorodé aktivity, takže sa budete môcť realizovať vo výskume, získať skúsenosti v študentských médiách (časopis Zumag, rádio Pulz, televízia Unica), zapojiť sa do dobrovoľníckej činnosti, aktivít UPaC či angažovať sa v divadelnom alebo folklórnom súbore.

Individuálny prístup, rodinná atmosféra, dobré vzťahy

Na fakulte sa študenti navzájom i so svojimi vyučujúcimi dobre poznajú aj vďaka pravidelným katedroviciam či exkurziám. Štúdium v menších vyučovacích skupinách prináša viac príležitostí na bezprostrednú interakciu a dobré vzťahy. Namísto splynutia s davom vo veľkých prednáškových sálach budete mať osobný kontakt s učiteľom a váš názor v diskusií určite nezanikne. Napomôže vám to lepšie a efektívnejšie realizovať váš potenciál.

Moderný univerzitný campus

Campus Katolíckej univerzity patrí medzi najmodernejšie univerzitné areály na Slovensku. Nová a priestraná univerzitná knižnica, dobre vybavené internáty, komfortné učebne, univerzitná kaplnka, výborné stravovacie možnosti a blízkosť nákupných možností robí život na fakulte príjemnejším.

Atraktívny región

Ružomberok a okolitý Liptov ponúkajú pestrú paletu možností na príjemné trávenie voľného času. V regióne sa nachádza množstvo historických (napr. Vlkolínec, zapísaný do Zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO, gotický kostolík v Ludrovej či archeoskanzen Havránok) a prírodných (napr. Veľká Fatra, Nízke Tatry, Liptovská Mara) zaujímavostí. Liptov je jednoducho top región Slovenska, ak ide o letnú i zimnú turistiku a športy či termálne kúpaliská.

Viac informácií na www.ff.ku.sk

Bakalárske štúdium na FF KU:

- 1.** Jednoodborové (neučiteľské) študijné programy
anglistika a amerikanistika
filozofia
história
psychológia
žurnalistika
- 2.** Medziodborové (neučiteľské) študijné programy
anglistika a amerikanistika
filozofia
história

* kombinujú sa ľubovoľné dva odbory v pomere 50 : 50
- 3.** Učiteľské kombinačné študijné programy
učiteľstvo anglického jazyka a literatúry
učiteľstvo filozofie
učiteľstvo histórie
učiteľstvo nemeckého jazyka a literatúry
učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry
- 4.** Medzifakultné štúdium učiteľstva
uchádzač si zvolí jeden študijný program učiteľstva z ponuky FF KU + jeden študijný program z ponuky PF KU:
učiteľstvo informatiky
učiteľstvo matematiky
učiteľstvo biológie
učiteľstvo geografie
učiteľstvo chémie
učiteľstvo hudobnej výchovy
učiteľstvo náboženskej výchovy
učiteľstvo výtvarnej výchovy
učiteľstvo ruského jazyka a literatúry
učiteľstvo talianskeho jazyka a literatúry
učiteľstvo telesnej výchovy

Magisterské štúdium na FF KU:

- 1.** Jednoodborové (neučiteľské) študijné programy
filozofia
história
psychológia
žurnalistika
- 2.** Medziodborové (neučiteľské) študijné programy
filozofia
história
- 3.** Učiteľské kombinačné študijné programy
učiteľstvo anglického jazyka a literatúry
učiteľstvo filozofie
učiteľstvo histórie
učiteľstvo nemeckého jazyka a literatúry
učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry
- 4.** Medzifakultné štúdium učiteľstva
uchádzač si zvolí jeden študijný program učiteľstva z ponuky FF KU + jeden študijný program z ponuky PF KU:
učiteľstvo informatiky
učiteľstvo matematiky
učiteľstvo biológie
učiteľstvo geografie
učiteľstvo hudobnej výchovy
učiteľstvo náboženskej výchovy
učiteľstvo výtvarnej výchovy
učiteľstvo ruského jazyka a literatúry
učiteľstvo talianskeho jazyka a literatúry
učiteľstvo telesnej výchovy

Doktorandské štúdium na FF KU:

- systematická filozofia
história
teória a dejiny žurnalistiky

Rozširujúce štúdium na FF KU:

- učiteľstvo anglického jazyka a literatúry
učiteľstvo nemeckého jazyka a literatúry
učiteľstvo histórie
učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry

Filozofická fakulta KU vo svetle dotazníkov

Na našej fakulte sa pravidelne realizuje viacero študentských a absolventských hodnotení, ktoré sú zväčša zamerané na kvalitu výučby. Teší nás, že aj v poslednom období študenti hodnotia tak výučbu, ako aj pedagógov, pozitívne. Novinkou v tejto oblasti je celoslovenský prieskum študentskej spokojnosti realizovaný Slovenskou akreditačnou agentúrou pre vysoké školstvo. Sme radi, že tak v interných hodnoteniach, ako aj v externom hodnotení, naša fakulta dopadla veľmi dobre. Ukazuje sa, že ambícia poskytovať kvalitné vzdelávanie v rodinnej atmosfére je pozitívne vnímaná našimi študentmi i absolventmi.

Predstavme si vybrané závery hodnotení a prieskumu z posledného obdobia.

Hodnotenie výučby v letnom semestri 2020/2021

Pravidelný hodnotiaci formulár bol na konci letného semestra akademického roka 2020/2021 zaslaný na emailové adresy našich študentov. Zo 173 ponúkaných predmetov bolo hodnotených 118, pričom spolu bolo vyplnených 603 hodnotení. Z výsledkov študentského hodnotenia možno vybrať i nasledovné odpovede týkajúce sa samotnej výučby, ale aj vyučujúcich. Vysoké percento študentov (až 93 %) považuje získané vedomosti za teoreticky aj prakticky využiteľné (uviedli „veľmi využiteľné“ alebo „vyžiteľné“). Až 97 % študentov sa domnieva (uviedli „plne súhlasím“ alebo „skôr súhlasím“), že ich priebežné hodnotenie a spätná väzba na ich prácu sú férové a adekvátne. Zaujímavosťou je, že

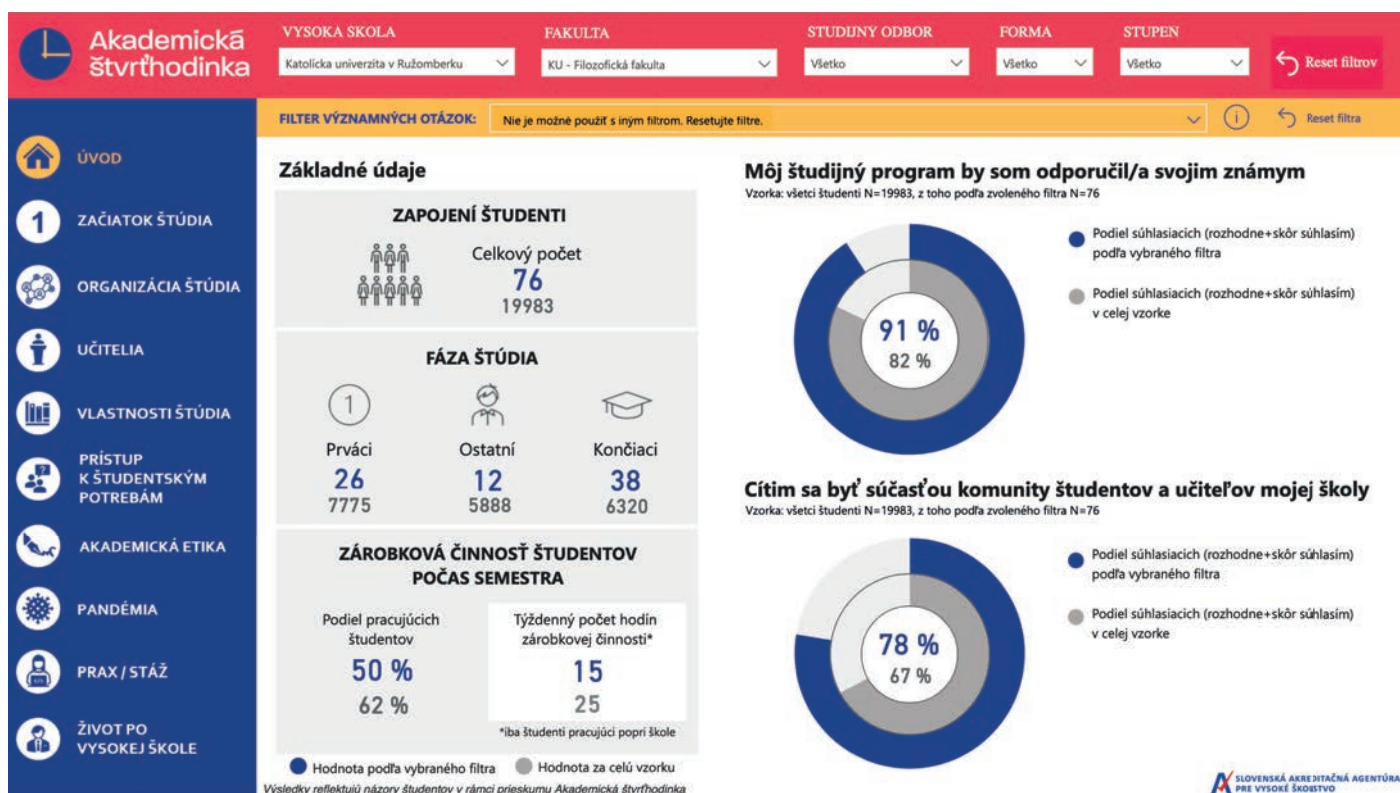
študenti sa domnievajú, že dištančná výučba realizovaná v tomto období vcelku adekvátne nahradila prezenčnú výučbu. Pokiaľ ide o samotných pedagógov, naši študenti na škále výborne – chváľitebne – dobre – dostatočne – nedostatočne vysoko hodnotia hlavne odbornosť pedagógov (98 % hodnotení uvádza výborne alebo chváľitebne), pripravenosť na vyučovanie (95 % hodnotení uvádza výborne alebo chváľitebne) a tiež komunikáciu so študentmi (95 % hodnotení uvádza výborne alebo chváľitebne).

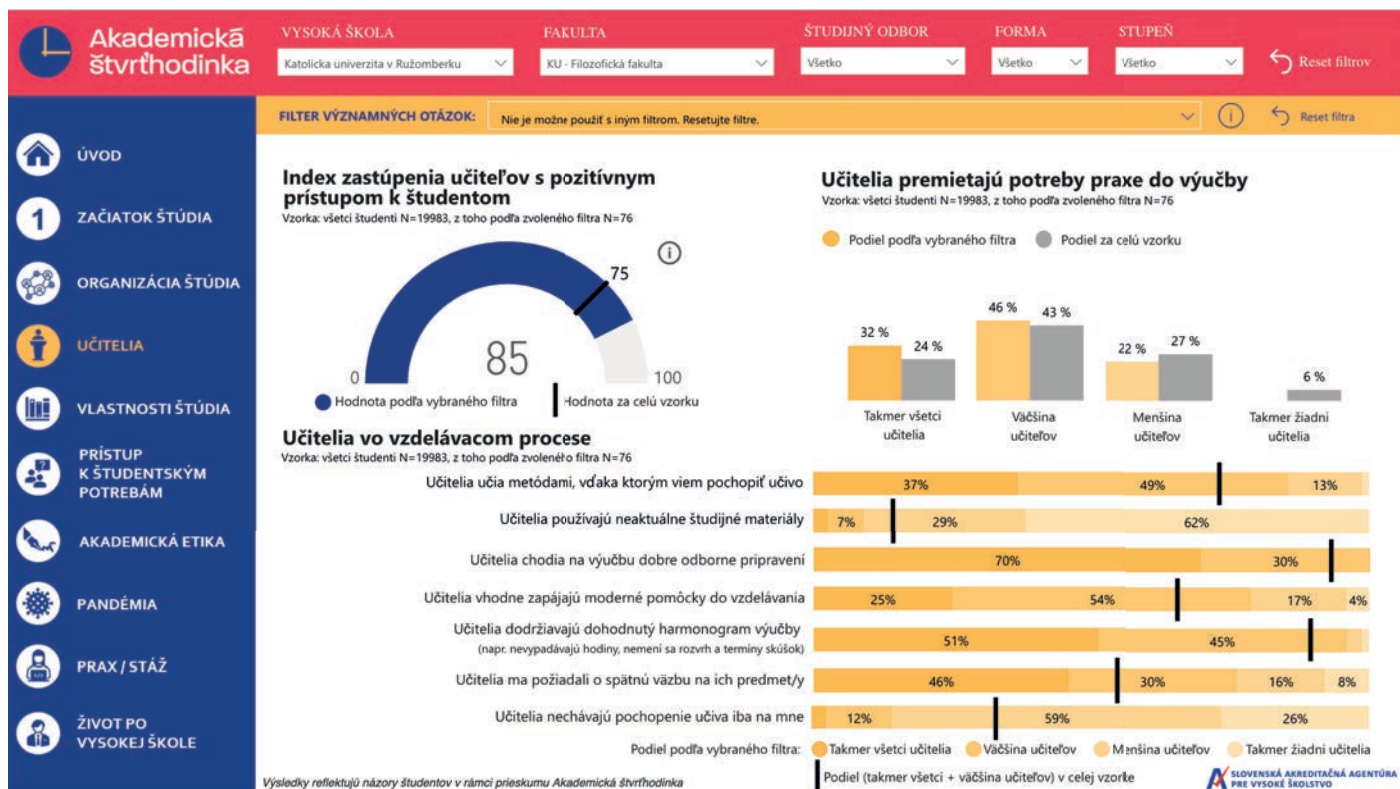
Hodnotenie výučby v zimnom semestri 2021/2022

Hodnotenie zimného semestra prebehlo formou online dotazníka, ktorý obsahoval 14 otázok. Študenti mohli hodnotiť 226 ponúkaných predmetov a fakulta tak získala spolu 589 vyplnených dotazníkov, v ktorých sa študenti vyjadrili k 139 predmetom a 60 vyučujúcim. Z výsledkov možno vybrať nasledovné. Študenti u vyučujúcich jednotlivých predmetov vysoko hodnotili (hodnotenie bolo na škále výborne – chváľitebne – dobre – dostatočne – nedostatočne) odbornosť (96 % výborne alebo chváľitebne), pripravenosť na vyučovanie (94 %), použité metódy štúdia (88 %) a komunikáciu (88 %).

Dotazník pre absolventov FF KU v Ružomberku z roku 2021

Do tohto prieskumu sa zapojilo 51 absolventov, pričom drvivá väčšina z nich hodnotí svoje štúdium pozitívne. Na otázku

ku „Odporučili by ste štúdium na fakulte iným študentom?“ odpovedalo 40 študentov „určite áno“ a 9 študentov „skôr áno“. Na otázku „Ste celkovo spokojný/á s Vaším štúdiom na fakulte?“ odpovedalo 32 študentov „veľmi spokojný/á“ a 17 študentov „skôr spokojný/á“. Za najsilnejšiu stránku štúdia na fakulte považuje najväčšia časť absolventov „ľudský, osobný, rodinný prístup pedagógov“ (23) a tiež „profesionálnosť, odbornosť“ (15 absolventov). Naopak priestor na zlepšenie vidia naši nedávni študenti v posilnení praxe (4 absolventi) a v zlepšení informovanosti (3 absolventi).

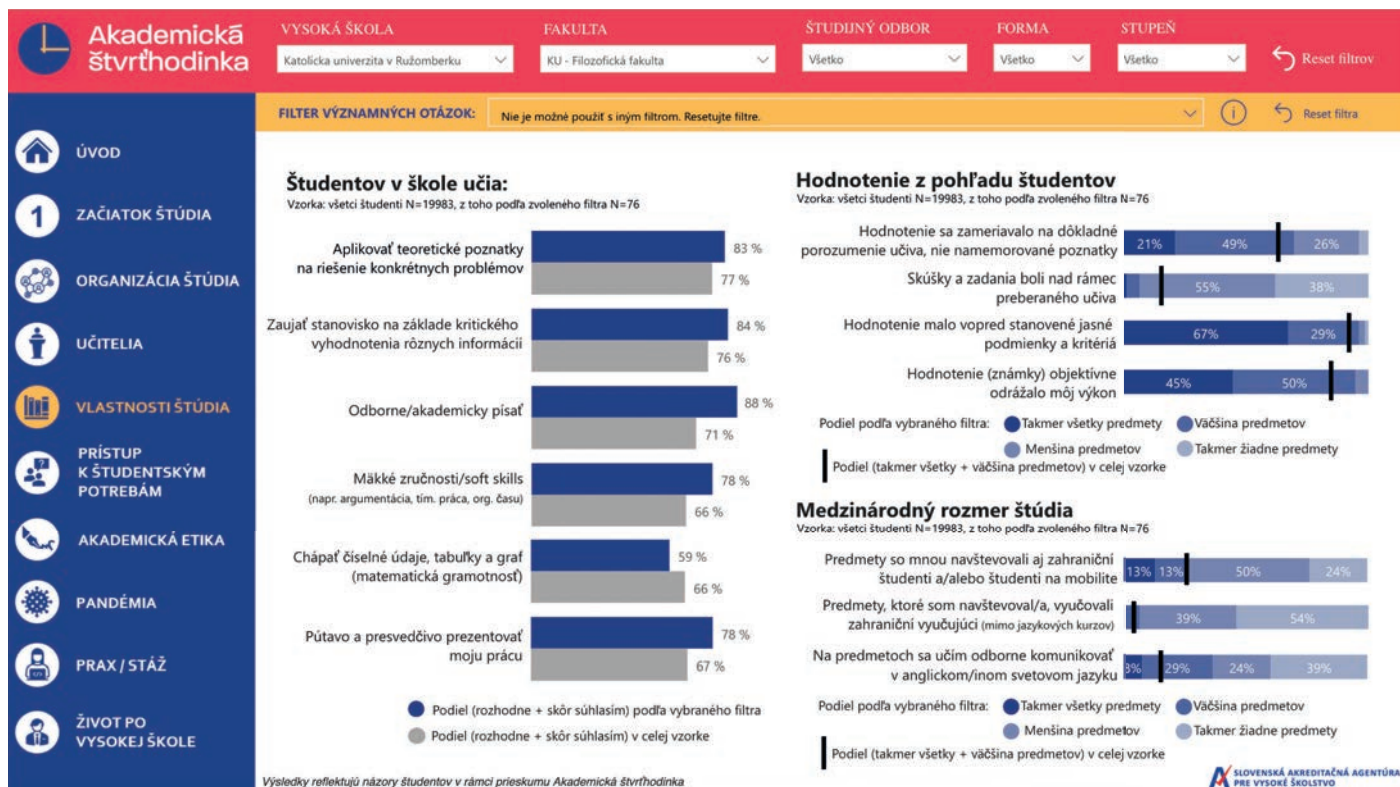
Výsledky tohto hodnotenia ukazujú, že naša ambícia poskytnúť kvalitné vzdelávanie v rodinnej atmosfére nie je prázdnu frázou, ale veľká väčšina absolventov-respondentov oceňuje práve tieto aspekty nášho fungovania.

Akademická štvrťhodinka

SAAVŠ koncom roka 2021 zverejnila výsledky prvého veľkého prieskumu (zber dát prebiehal od 30. 4. do 31. 5. 2021 a platných odpovedí bolo 19983), v rámci ktorého sa študenti prvého a druhého stupňa všetkých vysokých škôl na Slovensku mohli vyjadriť k otázkam týkajúcim sa kvality výučby, prístupu pedagógov, dopadov pandémie a pod.

Keďže agentúra koncom októbra sprístupnila dáta aj našej univerzite, môžeme zhrnúť podstatné zistenia. Potešilo nás, že aj z výsledkov tohto externe organizovaného prieskumu sa zdá, že študenti oceňujú kvalitu vzdelávania na FF KU a sú spokojní s viacerými dôležitými aspektmi nášho akademického života.

Spomedzi všetkých fakúlt KU práve najviac našich študentov by odporučilo svoj študijný program svojim zná-

mym (91 % našich študentov s tým skôr súhlasí alebo rozhodne súhlasí). V drvinej väčšine dôležitých ukazovateľov naša fakulta pozitívnym spôsobom prekračuje celoslovenský priemer. Príkladom sú nasledovné položky:

- svoj študijný program by známym odporučilo 91 % našich študentov (slovenský priemer je 82 %),
- súčasťou komunity študentov a učiteľov sa cíti 78 % našich študentov (slovenský priemer je 67 %),
- index zastúpenia učiteľov s pozitívnym prístupom k študentom je na našej fakulte 85 (slovenský priemer je iba 75),
- 78 % našich študentov sa domnieva, že naši učители (všetci alebo väčšina z nich) premietajú potreby praxe do výučby (slovenský priemer je 67 %),
- celkovo hodnotenie našich učiteľov prekračuje slovenský priemer v podstate vo všetkých zverejnených ukaza-

teloch (od ich pripravenosti cez využívanie prístupných metód po záujem o spätnú väzbu),

- naši študenti tiež oceňujú to, že ich v škole učíme aplikovať teoretické poznatky na riešenie konkrétnych problémov (FF KU 83 %, slovenský priemer 77 %), zaujať stanovisko na základe kritického vyhodnotenia rôznych informácií (FF KU 84 %, slovenský priemer 76 %), odborne písať (FF KU 88 %, slovenský priemer 71 %) či mäkké zručnosti (FF KU 78 %, slovenský priemer 66 %).

Výsledky prieskumu SAAVŠ obsahujú aj ďalšie zaujímavé zistenia, ktoré si môže verejnosť pozrieť s využitím interaktívnej aplikácie na stránke <https://prieskum.saavs.sk/vysledky/>.

Teší nás vedecká a odborná činnosť našich študentov

Na našej fakulte každoročne organizujeme podujatie Albertus Magnus, v rámci ktorého študenti verejne prezentujú výsledky svojej tvorivej odbornej práce. Po nútenej online prezentácii študentských prác v akademickom roku 2020/2021 sme sa konečne v aktuálnom akademickom roku mohli začiatkom apríla stretnúť osobne. Sabína Jalčová prezentovala prácu „The Interlanguage of Slavic-Speaking Learners of English“ a Annamária Adamčíková prácu „Činnosť saleziána Ernesta Macáka v ilegalite v rokoch 1950 – 1952“. Každá z prác bola ešte pred verejnou obhajobou posúdená školiteľom a oponentom. Následne študentky prezentovali výsledky svojej práce, odpovedali na pripomienky a otázky z posudkov a reagovali na podnety z verejnej diskusie.

Prítomní ocenili odvahu študentiek a profesionálne realizované prezentácie. Taktiež pozitívne hodnotili zaujímavosť a prínos ich výsledkov. Veríme, že aj vďaka posudkom sa vo

svojom výskume posunú ďalej a budú pokračovať v tvorivej práci. Prezentujúce študentky boli na záver podujatia ocenené diplomom a vecnými cenami.

Návštevy zo stredných škôl

Každý rok sa snažíme stredným školám ponúknuť zaujímavé popularizačné prednášky našich vyučujúcich o médiách, kritickom myslení, rôznych jazykoch či závislosti od internetu. Zväčša sa uskutočňujú na pôde univerzity alebo priamo na školách. Žiaľ, pandémie takýmto osobným návštevám v posledných rokoch veľmi nepriala, a preto sa tradičné návštevy uskutočnili v limitovanej podobe. V novembri 2021 najskôr doktorandka z katedry žurnalistiky navštívila s prednáškou o médiách Strednú zdravotnícku školu sv. Alžbety v Košiciach. V nasledujúcich dňoch sme zase mali možnosť privítať viacero skupín študentov zo Strednej zdravotníckej školy Márie Terézie Schererovej v Ružomberku a z Cirkevného gymnázia A. Radlinského v Dolnom Kubíne u nás na fakulte. Návštevníkom sme ponúkli prednášky týkajúce sa kritického myslenia či teórie konfliktov a väzňovej dilemy a náš írsky lektor im predstavil Írsko.

Okrem popularizačných prednášok mali študenti príležitosť prezrieť si časti univerzitného kampusu a taktiež absolvovali prehliadku univerzitnej knižnice. Ďakujeme za návštevu a tešíme sa na ďalších návštevníkov zo stredných škôl.

Rozširujúce štúdium

Koncom septembra 2021 sme opäť privítali učiteľov základných a stredných škôl, ktorí sa rozhodli vzdelávať na Filozofickej fakulte KU v rámci rozširujúceho štúdia. V akademickom roku 2021/2022 tak nastúpilo ďalších 57 študentov na vzdelávanie v rámci učiteľstva slovenského jazyka a literatúry, anglického jazyka a literatúry a histórie. Už druhý rok za sebou je najväčší záujem práve o rozšírenie kvalifikácie v týchto aprobačných predmetoch.

Našich nových študentov tradične privítal prodekan pre vzdelávanie a výchovu Ivan Koniar. Počas úvodného stretnutia im poskytol základné informácie o priebehu a organizácii tohto typu vzdelávania, ktoré bude opäť využívať moderné nástroje online výučby ako e-learningový systém Moodle a MS Teams.

Jazykovedkyňa z našej fakulty členkou Ústrednej jazykovej rady

Ministerka kultúry Slovenskej republiky Natália Milanová vymenovala našu kolegyňu - vyučujúcu z Katedry slovenského jazyka a literatúry FF KU doc. PhDr. Vieru Kováčovú, PhD., za členku Ústrednej jazykovej rady (ÚJR), poradného orgánu ministra kultúry. K tomuto uznaniu a oceneniu jej blahoželáme!

Funkčné obdobie členov ÚJR je štvorročné a do činnosti vymedzenej jej štatútom patrí sledovanie a hodnotenie praxe uplatňovania a dodržiavania zákona o štátnom jazyku, navrhovanie (konceptných, organizačných a legislatívnych) opatrení na podporu vedeckého výskumu slovenského jazyka a jazykovej kultúry, posudzovanie návrhov na zásadné zmeny kodifikovanej podoby štátneho jazyka a koordinovanie spolupráce odborných jazykovedných pracovísk v tejto oblasti, poskytovanie odborných stanovísk v sporných otázkach používania štátneho jazyka, sledovanie a hodnotenie tvorby terminológie a práce terminologických komisií pri ústredných orgánoch štátnej správy a hodnotenie situácie v oblasti vydávania jazykovednej literatúry, slovníkov a praktických príručiek.

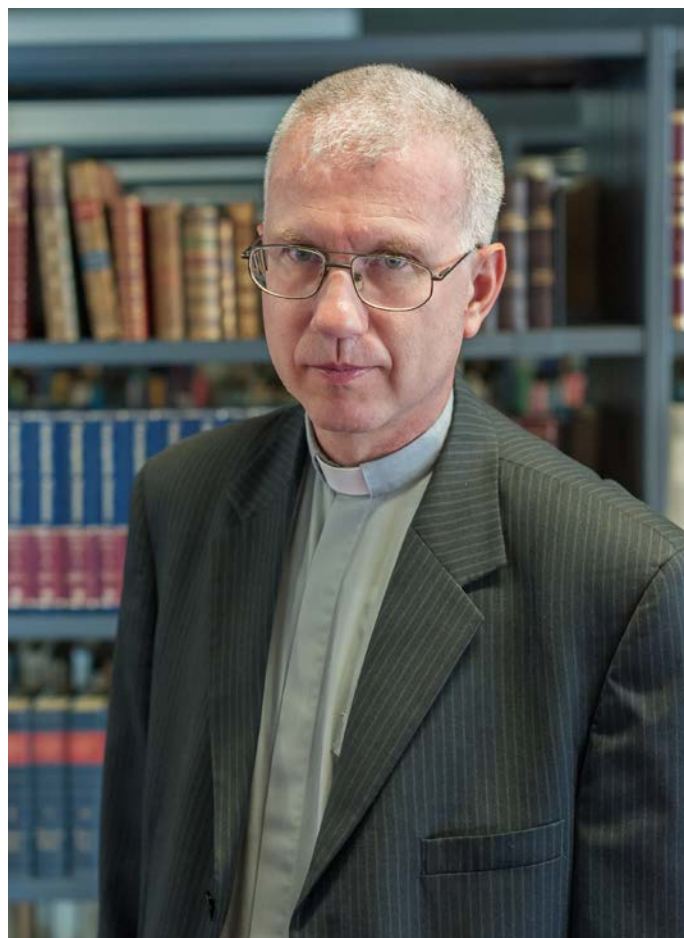
Prof. Peter Volek ocenený cenou Fides et ratio

Konferencia biskupov Slovenska (KBS) prostredníctvom svojej Rady pre vedu, vzdelanie a kultúru udelila prof. Dr. phil. fac. theol. Petrovi Volekovi, dlhoročnému vedúcemu Katedry filozofie FF KU, cenu Fides et ratio za zásluhy o dialóg medzi vierou a vedou. Stalo sa tak v Zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca v Bratislave v septembri 2021. Cenu odovzdali dvaja biskupi, zástupcovia KBS, Mons. František Rábek a Mons. Jozef Hal'ko.

Výročná cena KBS Fides et ratio sa udeľuje významným osobnostiam vedeckého a akademického života na Slovensku pri príležitosti vydania rovnomennej encykliky Jánom Pavlom II. Profesor Peter Volek ju dostal:

- za významný prínos k dialógu medzi vierou a vedou,
- za plodnú vedeckú prácu a jej medzinárodne uznané výsledky,
- za 25 ročnú vynikajúcu akademickú prácu na poli kresťanskej filozofie,
- za dôležitý medzinárodný prínos v bádani o diele Edity Steinovej,
- za vytrvalú a rešpektovanú obhajobu katolíckych bioetických princípov vo filozofickej, etickej a medicínskej komunite,
- za zakladajúce a úspešné inštitucionálne úsilie (od roku 1997: Spoločnosť pre kresťansky orientovanú filozofiu v ČR a SR spolu s prof. Stanislavom Sousedíkom; od roku 2001: Katedra filozofie FF KU v Ružomberku).

Profesorovi Petrovi Volekovi srdečne blahoželáme k tomuto veľkému oceneniu a tešíme sa z jeho úspechu.

Mesto Ružomberok ocenilo aj našu študentku

Pri príležitosti Medzinárodného dňa študentstva mesto Ružomberok ocenilo študentov za mimoriadne výsledky a aktivity za predchádzajúci akademický rok. Tradičné oceňovanie sa v roku 2021 pre pandémiu uskutočnilo až v polovici decembra. Primátor Igor Čombor privítal na Mestskom úrade aj študentov z našej univerzity, konkrétne Annamáriu Adamčíkovú (FF KU), Jozefa Horváta (PF KU) a Moniku Timkovú (FZ KU) a odovzdal im pamätné listy mesta Ružomberok.

K oceneniu špeciálne blahoželáme Annamárii Adamčíkovej, našej magisterskej študentke učiteľstva histórie a náboženskej výchovy. Annamária je aktívna v Akademickom senáte FF KU, v Študentskom kolégiu dekana FF KU a svojimi nápadmi prispieva k zlepšovaniu komunikácie medzi pedagógmi a študentmi vnútri fakulty, aj smerom k prostrediu mesta a regiónu. V minulosti spoluorganizovala cha-

ritatívnu zbierku vo vianočnom období. Pomáhala tiež propagovať Katolícku univerzitu v Ružomberku na sociálnych sieťach a iných podujatiach.

Pokračujeme v druhej fáze medzinárodného výskumného projektu Faith and Freedom

Faith and Freedom: Research Initiative je medzinárodným výskumným projektom, ktorý je zastrešený Nanovic Institute for European Studies na University of Notre Dame, USA. Cieľom projektu je preskúmať úlohu vierou motivovaných aktérov (jednotlivcov aj inštitúcií) na vytváraní a podporovaní ekonomickej, politickej a náboženskej slobody v strednej a východnej Európe pred a po roku 1989.

Medzi základné otázky, na ktoré sa projekt zameriava, patria: 1) Aká bola úloha náboženskej viery pri vzdorovaní obmedzeniam slobody v komunistických režimoch v strednej a východnej Európe?; 2) Aká bola úloha viery počas transformácie týchto spoločností z komunizmu na demokratické zriadenia založené na slobodnom trhu?; 3) Aká je úloha viery pri budovaní udržateľného podnikateľského prostredia v post-komunistických krajinách?; 4) Aká je úloha viery pri budovaní silnej občianskej spoločnosti a komunit v bývalých komunistických krajinách?

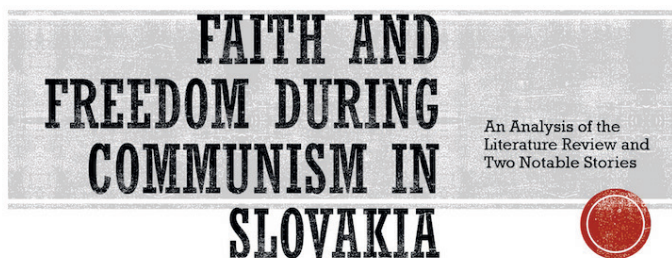
Okrem University of Notre Dame je do projektu zapojených 5 univerzít zo strednej a východnej Európy – Katolícka univerzita v Ružomberku, Ukrajinská katolícka univerzita v L'vove, Katolícka univerzita Jána Pavla II. v Lubline, Chorvátska katolícka univerzita v Záhrebe a gruzínska Univerzita Sulkhan-Sabu Orbelianiho.

Prvá fáza projektu trvala od decembra 2020 do júna 2021 a grantový tím FF KU sa skladal z troch vyučujúcich z katedry filozofie a žurnalistiky a dvoch študentov z katedry anglického jazyka a literatúry a žurnalistiky: Ján Bañas (koordinátor projektu na fakulte), Terézia Rončáková, Peter Kravčák, Dominika Kunová a Matúš Ján Capko. Počas prvej fázy tím spracoval zoznam viac ako 450 publikácií venujúcich sa výskumnej téme v slovenskom kontexte, pripravil 20 analytických zhrnutí publikácií, ktoré budú slúžiť ako študijná literatúra pre pripravovaný online kurz ponúkaný

študentom na University of Notre Dame, ako aj na ostatných zapojených univerzitách, a realizoval rozhovory s 8 priamymi aktérmi (Jánom Čarnogurským, Františkom Mikloškom, Alojzom Tkáčom, Teréziou Lenczovou či Bohdanom Hroboňom), ktorí rôznymi spôsobmi trpeli a vzdorovali komunistickému režimu a tiež prispeli k úspešnému prechodu od komunizmu k slobodnej spoločnosti.

V druhej fáze grantové tímy (naš tím rozšírili ďalší študenti: Annamária Adamčíková, Patrik Griger, Samuel Červeňanský, Jaroslava Matláková a Dominik Velas) pokračujú vo výskume literatúry, v príprave publikácií a v rozhovoroch s účastníkmi vzdoru voči komunistickému režimu. Okrem viacerých plánovaných osobných a online stretnutí sa v rámci prebiehajúcej druhej fázy v L'vove vo februári 2022 uskutočnila medzinárodná vedecká konferencia o sociálnej spravodlivosti, ľudských právach a spoločnom dobre, v rámci ktorej bola sekcia vyhradená projektu Faith and Freedom.

Solidarita s Ukrajincami

Za našimi východnými hranicami vypukol vojenský konflikt, ktorý postihuje aj rodiny našich študentov a kolegov. Keďže na našej fakulte študujú desiatky Ukrajincov a spolupracujeme s kolegami z rôznych ukrajinských univerzít, veľmi citlivo vnímame neodôvodnenú agresiu kremľského režimu a utrpenie obyvateľov Ukrajiny.

Srdce pre Ukrajinu

Naši študenti žurnalistiky hneď v deň prvého útoku na Ukrajinu usporiadali podpornú akciu Srdce pre Ukrajinu, na ktorej sa približne 200 študentov a zamestnancov Katolíckej univerzity stretlo v ružomerskom kampuse univerzity.

„Mám rodinu v Kyjeve, ktorý práve bombardujú. Nemôžu odísť. Len čakajú, čo sa bude diať. Veľmi ďakujem za túto podporu, pretože pre nás je to veľmi dôležité,“ povedala Ukrajinka Mária, študentka Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity (FF KU) v Ružomberku.

„Toto je veľmi zlé pre Ukrajinu. Putin je veľmi zlý človek. Po dezinformáciách, kde klame o histórii našej zeme, k nám poslal teraz rakety a ničí našu krajinu. Ale takto to predsa nemusí byť. Ľudia nemusia zomierať. Za nič na svete to nestojí,“ pripojil sa študent nemčiny a angličtiny na FF KU Oleksii.

Zhromaždení si na nádvorí univerzity vypočuli ukrajinskú hymnu a prihovorili sa im slovenskí študenti, kvestor univerzity Ján Kamoda a dekan FF KU Marek Babic, ktorý odovzdal časti ukrajinských študentov obilné klasy so stužkami v národných farbách Ukrajiny ako symbol slobody.

„Najsilnejším momentom boli pre mňa slzy ukrajinských študentov a študentiek, keď som im odovzdával kvety. V tých okamihoch podľa mňa pocítili, že nie sú sami, ale že majú podporu. Oni sú teraz na Slovensku v bezpečí, ale ich rodiny doma čelia agresii, výbuchom, z minúty na minútu nevedia, ako sú na tom ich rodičia, súrodenci, blízki. Nie je to maličkosť, neviem si predstaviť, ako by sme sa zachovali my v podobnej situácii, keby sme sa v nej ocitli,“ povedal dekan Marek Babic.

Následne predniesol modlitbu za mier a pokoj na Ukrajinu duchovný správca univerzitného pastoračného centra Ján Bystriansky. Na záver sa celé zhromaždenie spoločne pomodlilo a prítomní zapálili sviečky uložené do tvaru veľkého srdca na znak spolupatričnosti s Ukrajinou.

„Som rád, že študenti našej fakulty boli tí, ktorí nezostali sedieť, nezostali mlčať, chopili sa iniciatívy a prišla z ich strany takáto spontánna reakcia. Veľkosť toho zhromaždenia svedčí o tom, že situácia na Ukrajine je naozaj vážna a všetci si to uvedomujú,“ povedal dekan Babic a dodal: „Chceli sme vyjadriť podporu, solidaritu, ukázať, že mier podporujeme, nepovažujeme ho za samozrejmú. Za mier

sa treba zasadiť, urobiť hoci aj takýto malý krôčik, ktorý je v konečnom dôsledku veľmi dôležitý.“

Pomoc pre Ukrajincov

Univerzita od prvých dní konfliktu zriadila tím na pomoc našim ukrajinským študentom, ich rodinným príslušníkom či odídencom z Ukrajiny. Na našom internáte mohli byť ubytovaní najbližší rodinní príslušníci ukrajinských študentov. Okrem toho študenti (ukrajinskí ako aj slovenskí) a zamestnanci začali pomáhať rôznym spôsobom. Niektorí študenti išli ako dobrovoľníci na hranice, iní asistovali pri príchode odídencov do Ružomberka a okolia. Pomáhali na ubytovni, komunikovali s úradmi, prekladali na cudzineckej polícii a asistovali odídencom v rôznych praktických situáciách. Univerzita sa starala a stará o materiálnu pomoc, univerzitné pastoračné centrum distribuuje potraviny a ďalšie potrebné veci tým, ktorí to potrebujú.

Učíme slovenčinu odídencov z Ukrajiny

V marci vznikla tiež potreba pomôcť s výučbou slovenského jazyka pre deti Ukrajincov navštevujúcich základné školy, a tak v kooperácii s mestom aj v tejto veci začínajú pomáhať naši študenti, slovenskí, ale aj ukrajinskí. Keďže požiadavka

na jazykové vzdelávanie sa týka i dospelých, od 5. 4. 2022 sa v budove Filozofickej fakulty KU rozbehol „Slovenský jazyk pre Ukrajincov“. S výučbou zatiaľ pomáhajú študenti a vyučujúci FF KU. Na prvej hodine sme privítali 16 záujemcov a na druhej takmer 50. Väčšina prišla z ubytovne v Ružomberku, ale niektorí merali cestu z Ludrovej či dokonca z Vlkolínca. Katolícka univerzita aj týmto spôsobom pomáha mestu a regiónu, aby čo najlepšie zvládli začleniť odídencov z Ukrajiny, o ktorých sa milo starajú obyvatelia Liptova.

Príbehy našich študentov

Na sociálnych sieťach fakulty sme tiež zverejnili príbehy našich študentov, ktorých rodiny sú zasiahnuté vojnou.

Yuliia, učiteľstvo anglického jazyka a literatúry a nemeckého jazyka a literatúry, Kyjev

Vo štvrtok som plánovala, ako obvykle, ísť na prednášky. Avšak ráno ma nezobudil budík, ale telefonát, v ktorom mi mama povedala, že v Kyjeve je od samého rána počuť silné explózie. Rodičia predsa len išli do práce.

Keď sa vrátili domov, nemohli spať, pretože celý deň počúvali informácie, že môžu byť letecké poplachy, a tak by sa mali všetci skryť buď v suterénoch alebo v metre. Na ulici neboli žiadne autá ani ľudia, hoci je to hlavné mesto. Môj otec hovoril: „Taká tichá noc v Kyjeve ešte nebola.“ Okolo tretej hodiny ráno sa opäť ozvali výbuchy, výstrely a sirény. Všetci museli zísť do suterénu vedľajšieho domu. Hneď ako sa všetko „upokojilo“, odišli k mojej tete do Kyjevskej oblasti. Práve v takýchto ťažkých časoch sa všetci zjednotili a čakali, čo bude ďalej. A čo bolo ďalej? O niekoľko dní neskôr to aj v Kyjevskej oblasti začalo byť nebezpečné.

Každý večer sa môj otec a strýko striedali na ulici, aby v prípade hrozby mohli zobudiť ženy a spolu sa ukryť. Keď ruská armáda dorazila do susednej dediny, moja mama si uvedomila, že treba ísť niekam inam. Teta s rodinou zostali doma, no rodičia sa rozhodli odísť k babke do Poltavy. Teraz je to tam oveľa pokojnejšie. Hoci sirény znejú niekoľkokrát denne, stále je tam menej vojenských akcií a lepší internet.

Takto moji rodičia prišli o prácu, no stále veria vo víťazstvo Ukrajiny a čakajú, kedy sa budú môcť vrátiť do Kyjeva a začať žiť. „Život sa akoby zastavil“, povedala mama v poslednom rozhovore. Nevie si ani predstaviť, čím všetkým museli prejsť. Ale viem, že mama sa v noci zobudí na zvuky práčky a hľadá, kde sa schovať. S ohľadom na túto realitu, môj otec vstúpil do armády a teraz bráni našu Ukrajinu spolu s inými vojakmi. Samozrejme, že sa o neho bojíme, ale chcel to a rozhodol sa. Podporili sme ho a sme na neho hrdí.

Všetci sa bojíme vojny. Mám pocit, že nemôžem urobiť nič, čo by im pomohlo. Všetky myšlienky sú tam, doma, s rodinou.

Ponúkame kvalitnejšie študijné programy

V posledných rokoch a mesiacoch sa vysoké školy na Slovensku intenzívne venujú zdokonaľovaniu tzv. vnútorných systémov zabezpečovania kvality a zosúladovaniu študijných programov. Cieľom tohto náročného procesu, ktorý vyvrcholí práve v roku 2022, je zvýšiť kvalitu poskytovaného vysokoškolského vzdelávania a zaviesť do každodenného akademického života náročné európske pravidlá týkajúce sa kvality vo vzdelávaní.

Hoci vysoké školy na Slovensku mnohé z týchto pravidiel plnili aj v minulosti, v posledných rokoch sa prijali rôzne predpisy, ktoré vyžadujú dôsledné dodržiavanie európskych pravidiel v rôznych oblastiach vysokoškolského života, od štúdia, cez informovanie, po požiadavky kladené na vyučujúcich. Pre kvalitu vysokoškolského vzdelávania v Európe je pritom kľúčový dokument Štandardy a usmernenia na zabezpečovanie kvality v Európskom priestore vysokoškolského vzdelávania (ESG 2015). Tento dokument obsahuje spomínané európske pravidlá, ktoré sa na Slovensku detailne rozpracovali v rôznych dokumentoch.

Zjednodušene povedané, vysoké školy majú povinnosť v roku 2022 uviesť do súladu svoje fungovanie a študijné programy s európskymi pravidlami ESG 2015. Celý tento proces prináša viacero zásadných zmien, ale zhrnúť ich možno prostredníctvom štyroch princípov ESG.

1. Vysoké školy budú niesť hlavnú zodpovednosť za kvalitu poskytovaného vzdelávania. Vysoké školy, ak ich tzv. vnútorný systém bude kladne posúdený akreditačnou agentúrou, budú môcť samostatne vytvárať, upravovať a schvaľovať nimi ponúkané študijné programy.
2. Zabezpečovanie kvality bude reagovať na rôznorodosť vysokých škôl, študijných programov a študentov.
3. Zabezpečovanie kvality bude podporovať rozvoj kultúry kvality.
4. Zabezpečovanie kvality bude výrazne prihliadať na potreby a očakávania študentov a spoločnosti.

V určitom zmysle možno povedať, že vysoké školy na Slovensku budú ponúkať vzdelávanie rešpektujúc rovna-

ké pravidlá, ako hociktorá iná vysoká škola v Európe. Konkrétne to bude znamenať aj nasledovné. Študijné programy budú pravidelne posudzované a pripomienky k ich podobe budú dávať študenti, zamestnávateľia či absolventi. Dôraz bude na vzdelávanie orientované na študenta. Dôležitá bude transparentnosť v rámci všetkých procesov, od prijímania po ukončenie štúdia. Vyžadovať sa bude čo najväčšia informovanosť tak o obsahu ponúkaného vzdelávania ako aj o tvorivej činnosti vyučujúcich. Mnohé z týchto vecí sa v nejakej podobe realizovali i doteraz, avšak v ďalšom období sa požiadavky na vysoké školy ešte sprísnia.

Čo to znamená pre našu fakultu a jej študentov?

Okrem skutočnosti, že sa na Katolíckej univerzite v Ružomberku zdokonaľuje tzv. vnútorný systém a zavádzajú sa rôzne nové procesy a orgány na posudzovanie študijných programov a pod., pre študentov to predovšetkým znamená, že od septembra 2022 budú študovať študijné programy, ktoré budú rešpektovať prísne európske pravidlá. Toto sa dosiahne v rámci tzv. zosúladovania študijných programov. Proces zosúladovania sa realizuje práve v týchto mesiacoch.

Najsôr garanti a vyučujúci nanovo pripravili študijné programy. Navrhli im praktickejšie a atraktívnejšie ciele a výstupy. Upravili ponuku predmetov, ktorá zaručuje prepojenie s praxou. Veľmi dôležitým krokom bola tiež následná diskusia s tzv. zainteresovanými stranami. Znamená to, že vybraní študenti, absolventi, zamestnávateľia a odborníci z iných univerzít poskytli svoje pripomienky k upraveným študijným programom.

V záverečnej fáze garanti a vyučujúci zapracovali tieto pripomienky a vytvorili tak študijné programy, ktoré ponúknu predmety a budú pripravovať študentov spôsobom, ktorý lepšie naplní očakávania študentov a spoločnosti. Práve takéto inovované študijné programy rešpektujúce najprísnejšie európske požiadavky budú pripravené pre našich študentov od akademického roka 2022/2023.

Rastislav Molda

- absolvent študijných programov učiteľstvo všeobecno vzdelávacích predmetov dejepis – výtvarná výchova z roku 2009 a absolvent doktorandského štúdia v odbore slovenské dejiny z roku 2012
- kurátor – kunsthistorik a zástupca riaditeľa pre vedecké a lektorské činnosti v Liptovskom múzeu v Ružomberku

Štúdium na Filozofickej fakulte Katolíckej univerzity v Ružomberku som začal v roku 2004. Nastúpil som na päťročné magisterské štúdium, následne som na univerzite zostal a za ďalšie tri roky dokončil doktorandské štúdium a získal titul PhD.

Na katedre histórie, ako aj na katedre výtvarnej výchovy som stretol množstvo vynikajúcich pedagógov, profesionálov, ktorí ma učili, viedli a formovali v ďalšom odbornom smerovaní. S nimi, dnes už s kolegami, neraz úzko spolupracujem aj v súčasnosti.

Doktorandské štúdium v odbore slovenské dejiny ma pripravilo na vedeckú kariéru, a tak som sa aj po jeho skončení naplno venoval publikačnej činnosti. Doteraz som publikoval desiatky vedeckých štúdií v domácich i zahraničných časopisoch a vydal aj niekoľko kníh, ktoré získali aj ocenenia od odbornej verejnosti (napr. *Ideálny obraz národa*, *Cestopisné denníky štúrovcov*, v spolupráci s kolegami edíciu štyroch kníh (*ne)známe príbehy...*). Venujem sa aj grafike a editorskej práci na knihách (napr. *Čabradské panstvo*, *Hybe*, *Pohltení časom*, *Úvod do štúdia stredovekých hradov*, *Život ľudu detvianského...*). Láska ku knihám ma priviedla aj k tomu, že s priateľmi a kolegami zo štúdií vedieme aj občianske združenie fungujúce ako vydavateľstvo odbornej a nekomerčnej literatúry.

Počas doktorandského štúdia som absolvoval aj dva výskumné pobyty na Ústave českých dejín Karlovej univerzity v Prahe, čo mi výrazne pomohlo k napísaniu dizertačnej práce.

Aj na súčasnej pozícii zástupcu riaditeľa a kurátora fondu výtvarného umenia v mnohom čerpám práve z toho, čo som na počas štúdia na KU naučil. V Liptovskom múzeu vediem kurátorov a snažím sa im vytvárať podmienky na to, aby sme spoločne laickej i odbornej verejnosti mohli prinášať zaujímavé výstavné a expozičné projekty a adekvátne sa starali o naše kultúrne dedičstvo.

Lucia Mahútová

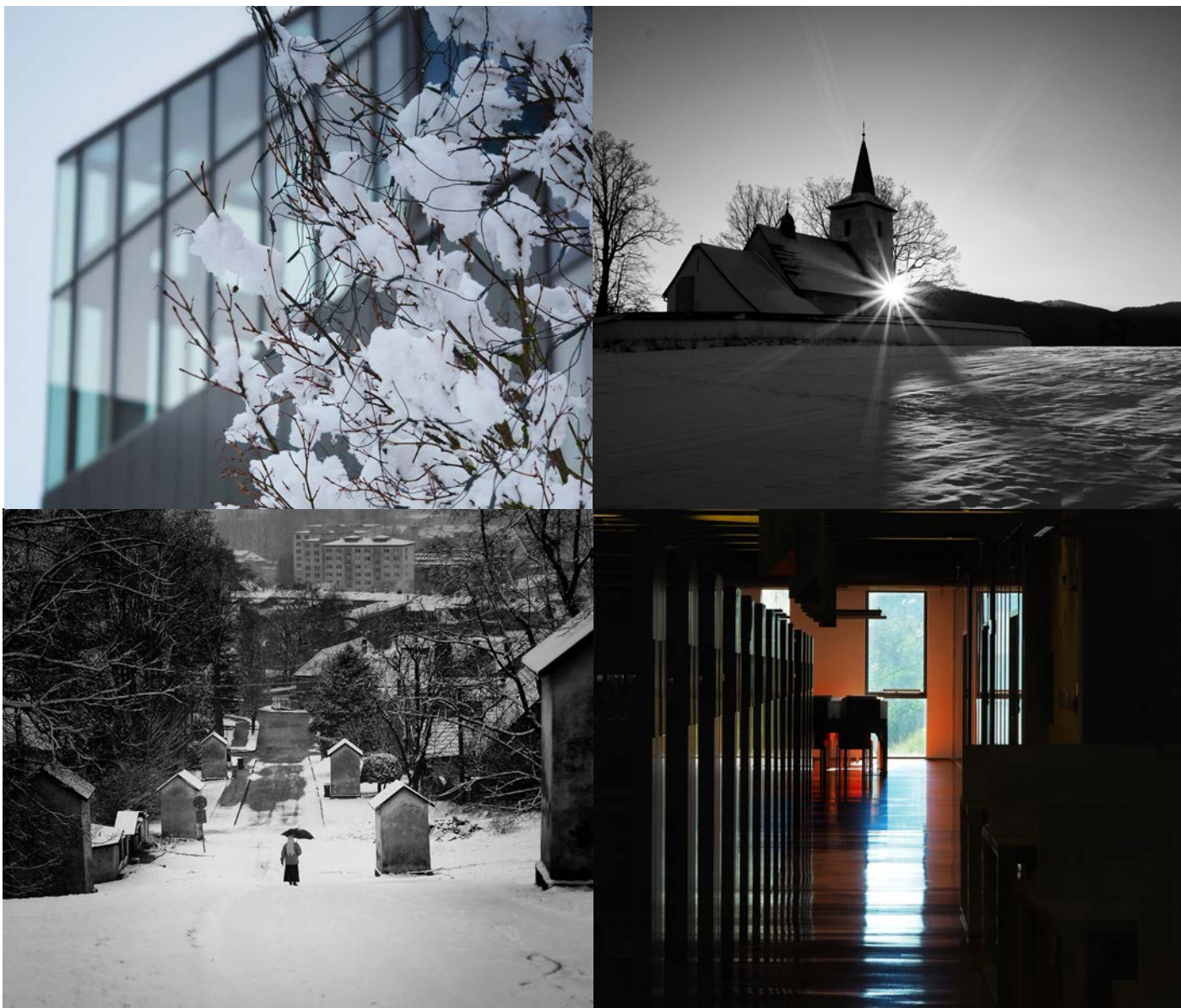
- absolventka študijného programu učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry a matematiky z roku 2020/2021
- učiteľka matematiky a slovenského jazyka

Po roku štúdia v Brne som zistila, že jednodborová matematika nie je pre mňa to pravé orechové. Potrebovala som kreatívnejší odbor, vďaka ktorému budem môcť niečo vytvoriť, realizovať sa a rásť vo všetkých smeroch. Rozhodla som sa teda, že nastúpim na čoraz menej atraktívnu cestu pedagóga, s málo populárnou kombináciou matematika – slovenčina, na nie veľmi atraktívnu Katolícku univerzitu. Napíšem to na rovinu a pravdivo. Myslím si, že nie som jediná, ktorá donekonečna počúvala odsudzujúce vyjadrenia na margo Katolíckej univerzity. Absolvent sa vraj nemôže nikde zamestnať, KU-čku skončí ktokoľvek, lebo tituly sa tam rozdávali bez akejkoľvek driny, nikam to nedotiahneš, zabiješ svoj potenciál... Aj napriek všetkému sa dnes s čistým svedomím nehanbím povedať, že vybrať si túto univerzitu bolo pre mňa najlepším rozhodnutím.

Filozofická fakulta bola pre mňa druhým domovom, kde som v pote tváre písala množstvo seminárnych prác, no takisto prahla po poznaní javov a ich vysvetlení. Bolo to miesto, kde som sa s vyučujúcimi mohla porozprávať nielen o faktoch, ale zapojiť do rozpráv aj aspekt viery. Prehlbovala som teda to, čo ma najviac zaujímalo. V slobode, bez akýchkoľvek obáv, či to je alebo nie je vhodné. Rozhodne oceňujem teoretickú prípravu na zamestnanie, ktorá dokonca v niektorých smeroch prevyšovala štúdium v Česku. Dodnes z nej čerpám, keď odpovedám na nekončiacie otázky malých zvedavých hlavičiek. A najmä, fakulta bola pre mňa rodinou. Miestom, kde ma vždy čakal milý úsmev pani vrátničky, nápomocní pedagógovia, ústretové vedenie a záujem o mňa ako o človeka.

Bola to drina, titul som zadarmo nedostala, zamestnala som sa v odbore, ktorý som vyštudovala, podrástla som a svoj potenciál som nezabila. Netuším, odkiaľ sa hanlivé reči o Katolíckej univerzite vzali. No jedno viem určite, že štúdium učiteľstva slovenského jazyka a literatúry a matematiky na FFKU odporúčam všetkými desiatimi!

Autor: D. L. Palatinus (instagram@dipalatinus)

Mozaika zo života akademickej obce fakulty

Vydáva: Filozofická fakulta KU v Ružomberku (pre vnútornú potrebu)

Zodpovedný redaktor: Eugen Zeleňák

Jazyková korektúra: Iboja Nechajová

Grafika a DTP: Marek Hasák

Periodicita vydávania: občasník

Kontakt: dekanat.ff@ku.sk

